

Atila – Isten kardja

Az Isten Kardja a Felkelő Nap Házába szállott alá. Kallós Zoltán csángó balladáját másfél hónappal követte Szörényi Levente *Atilája* – a helyszín ugyanaz, a Margitszigeti Szabadtéri Színpad; ezért e társítás. Ezért is. A zenei gyökereken kívül az összehasonlítás alapja lehetne az is, hogy mind a két alkotásban hangsúlyt kap a magyar megmaradás kérdése.

„Ami megmaradt. Amit megőrzött a nép emlékezete. Ősi jeleket, dallamokat, mondatokat, mestersegek kézműves mozdulatait. Amihez vonzódik eleitől fogva. Amivel azonosulhat.” E gondolatokat már az Atilához fűzte Lezsák Sándor, a versek, a dalszövegek írója.

Azokat az ősi dallamokat, amelyeket megőrzött a nép emlékezete, Szörényi Levente szervesen elegyítette a ma zenéjével és hangzásvilágával. Harsány regölését a koboz és az elektromos gitár példás egységben kíséri – az összhang megerementéséhez ugyanakkor Deák Bill Gyula fényes hangja elengedhetetlenül szükséges volt. Általánosságban is elmondható, hogy az énekhangok és a személyek megfelelték egymásnak. Vikidál Gyula méltóságot és emberséget sugárzó Atila-megjelenítése éppoly hiteles volt, mint Sebestyén Márta ragyogó hangja, melyet a tiszta Ruilának adott. Balogh Márton (Gyölte), Begányi Ferenc (Leó), Varga Miklós (Nemere), Nagy Feró (Önögész) teljesítménye kiemelendő csakúgy, mint a két Atilaé (Vértess Attila Guntár, Csengeri Attila Oresztész szerepében). Az összetett súlyos zene megírása Szörényit, előadása a népzeneiséket, a kórusokat és a Beatricét dicséri, mindezek színpadi sikere Koltay Gábor rendezésének is köszönhető.

Az *Atila* mondánivalóját megközelíteni csak a magyarság makacsul őrzött hun hagyományán keresztül lehet, egyszersmind figyelembe véve azt, hogy a hun uralkodó roppant birodalma messze túlmutat a hun nemzet keretein. Az *Atila* üzenetét teljességgel felfogni és magunkba építeni – ezt csak Szörényi Levente alaposságával lehet, aki első kérdésként teszi fel: „Miért Atila?” A darab legfőbb erénye, hogy *nem adja meg* a teljes választ: „csak” elindítja az egyes embert a hozzá vezető úton, ám a felelet megjeléséhez az érdeklődő egyén olvasmányai, továbbgondolkodása szükséges. Így az *Atila* nem a megismerési folyamat vége, hanem annak kezdete; az igazi Atila megértése és magunkba foglalása inentől csak rajtunk múlik.